

ÚJRA SZERVEZÉS
ÚT A SZERVÁTÜLTETETT ÉLETHEZ

ÚTJELZŐ

A DIALÍZISRE KERÜLŐ VESEBETEGEK ÉS
CSALÁDJUK RÉSZÉRE

AZ ÉLŐDONOROS
TRANSZPLANTÁCIÓHOZ

Készítette: ÚjraSZERVEZÉS Alapítvány
A kiadvány létrejöttét támogatta a
Nemzeti Együttműködési Alap és az **Astellas Pharma Kft.**

Mik a lehetőségeim?

Dializálási lehetőségek

Hemodialízis (HD)

A dialízis központban végzett kezelés során dialízis gép segítségével történik.

A szervezetből kivezetett vérből egy szűrőn keresztül távolítják el a mérgezőanyagokat és a felesleges folyadékot, majd a megtisztított vért visszavezetik a szervezetbe.

A kezeléshez érrendszeri csatlakozás kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi a kezelés hatékony elvégzését.

A hemodialízis rendszerint heti három napot vesz igénybe, alkalmanként általában 4 órás gépen töltött idővel. Ezt az időt a beteg állapota alapján a kezelőorvos határozza meg.

Hasi, Peritoneális dialízis (PD)

A kezelés otthoni körülmények között végezhető.

A vese tisztító funkcióját a hasüregben lévő hashártya végzi, ezt használják fel mint szűrőt. Egy kisműtét során a hasüregbe katétert helyeznek. Ezen keresztül speciális steril oldat kerül a hasüregbe, mely a mérgezőanyagokat és a felesleges folyadékot a vérből eltávolítja. Megadott óránként a folyadékot ki kell üríteni, majd ismét tiszta oldatot bevezetni, így a salakanyagok kiszűrése folyamatos.

Ezt a műveletet a betegnek naponta általában négyszer kell megismételnie, de vannak a kezelésnek speciális típusai is (pl. éjszakai, gép általi kezelés).

Transzplantációs lehetőségek

(amennyiben a beteg átültetésre alkalmas)

Transzplantáció várólistáról

A beteg halott donorból származó vesét kap, mely az Országos Vérellátó Szolgálat (OVSZ) által vezetett, az Eurotransplant hálózatán belül működő transzplantációs várólista szempontrendszer alapján kerül elosztásra.

Élődonoros transzplantáció

A beteg egészséges vérrokona vagy érzelmi rokona (házastárs, barát) által felajánlott vesét kap. Az élődonoros alkalmasság megállapítása szigorú orvosi és érzelmi rokonság esetén etikai vizsgálatok alapján történik.

A veseátültetés feltétele a transzplantációs várólistára kerülés!

A listára kerülés lépései

1. Amennyiben az Ön egészségi állapota alkalmas transzplantációra, a kezelőorvosa megadja Önnek a várólistára kerüléshez szükséges vizsgálatok listáját. A vizsgálatokra jelentkezésben a dialízis állomáson segítséget nyújtanak.

Ez több hónapot is igénybe vehet. Fontos arra figyelni, hogy a kivizsgálás minél hamarabb lezáródjon, mert az egyes vizsgálatok érvényességi ideje maximum 1 év. A határidő letelte után a lejárt vizsgálatot meg kell ismételni.

2. A vizsgálatok eredményét a helyileg illetékes Regionális Transzplantációs Bizottsághoz küldik. A Bizottság adja meg az engedélyt a listára helyezéshez. Ha szükséges, további vizsgálatokat is előírhatnak.

3. A listára kerülésről a beteg értesítést kap, amely egy egyedi azonosítót tartalmaz. Ez az Országos Vérellátó Szolgálat oldalán ellenőrizhető (www.ovsz.hu).

FONTOS! A listán való elhelyezkedés nem egyezik a műtéti sorrenddel. Az átültetésre alkalmas beteg kiválasztása szigorú nemzetközi szempontrendszer alapján történik, ahol csak az egyik tényező a várakozási idő.

Amennyiben lehetséges, érdemes a dialízis megkezdése előtt a vizsgálatokat elvégezni és várólistára kerülni!

FONTOS! Legyen kitartása a vizsgálatokhoz! Időpont kérésekor jelezze, hogy transzplantációs várólistához szükséges a vizsgálat, ugyanis van ahol ezt figyelembe veszik.

Vesetranszplantációt végző klinikák:

- Budapest, SE ÁOK Transzplantációs és Sebészeti Klinika
- Debrecen, DEOEC ÁOK I. sz. Sebészeti Klinika
- Pécs, PTE ÁOK Sebészeti Klinika
- Szeged, SZTE ÁOK Sebészeti Klinika

A várólistára kerüléshez szükséges vizsgálatok nyilvántartásához sorvezetőt talál az utolsó oldalon.

FONTOS!

20-as becsült GFR alatt van lehetőség transzplantációs várólistára kerülni!

ÉLŐDONOROS VESEÁTÜLTETÉS MINT LEHETŐSÉG

Merjen gondolkodni az élődonoros veseátültetés lehetőségében.

A világon 1954 óta végeznek élődonoros veseátültetést, aminek népszerűsége folyamatosan növekszik. Magyarországon már több mint 500 élődonoros vese-transzplantáció történt. Az átültetések 10-13%-a rendszerint élődonoros műtét, míg egyes nyugat-európai országokban ez az arány az 50%-ot is meghaladja.

Az élődonoros traszplantáció előnyei

Lerövidül a műtéti várakozási idő, megelőzhető egy folyamatosan romló állapot.

Akár elkerülhető a dialízis.

A műtét tervezhető, a donor és a beteg is frissen kivizsgált, műtétre megfelelően előkészített állapotban van.

A donorok operációja a korábbi nagy hasi műtét helyett már **laporoszkópos műtéti technikával** történik. Ennek előnyei a kis műtéti seb, a gyors felépülés, a kisebb fájdalom, és a műtéti szövődmények minimális előfordulása.

A beültetendő vese kevesebb időt, max 1-2 órát tölt a szervezeten kívül, ezért kevésbé károsodik. Ez a lehető **legjobb hosszú távú esélyeket** jelenti.

Ki lehet ma vesedonor Magyarországon?

(1997. évi CLV. törvény XI. Fejezet 206.§)

- Egyeneságbeli rokon (szülő, gyerek)
- Egyeneságbeli rokonának testvére,
- Testvére
- Testvérének egyeneságbeli rokona
- Szoros érzelmi kapcsolatban álló személy*

* Ezekhez az adományozásokhoz az illetékes Egyetem Etikai Bizottságának jóváhagyása szükséges.

MI KELL AZ ÉLŐDONÁCIÓHOZ AZ ELHATÁROZÁSON TÚL?

1.

MEGFELELŐ VÉRCSOPORT

A transzplantáció feltétele, hogy a donor a beteg számára megfelelő vércsoporttal rendelkezzen.

		DONOR			
		O	A	B	AB
BETEG	O	✓			
	A	✓	✓		
	B	✓		✓	
	AB	✓	✓	✓	✓

2.

IMMUNOLÓGIAI ELFOGADHATÓSÁG VIZSGÁLATA (ELŐZETES KERESZTPRÓBA)

Amennyiben a donor vércsoportja megfelelő a beteg számára, az illetékes klinika élődonoros koordinátora megszervezi az előzetes keresztpróbát. Ez egy vérvételt jelent a donor és a beteg egyidejű részvételével.

Ennél a vizsgálatnál a beteg szervezetének a beültetendő vesére adott várható immunválaszt vizsgálják.

3.

TOVÁBBI VIZSGÁLATOK

Amennyiben az immunológiai egyezőség megfelelő, a **koordinátor** utasításai alapján folytatódhat a donor kivizsgálása (többek között laborok, vesefunkciós vizsgálatok, hasi ultrahang, hasi CT, kardiológiai vizsgálatok, fül-orr-gégészeti, szemészeti, nőgyógyászati/ urológia és amit az orvos még előír). Ez igénybe vesz néhány hónapot.

- Nem minden **betegség** kizáró tényező, de mindenről tájékoztatni kell az orvost!
- A vizsgálatok eredményét és a donor alkalmasságát egy **orvosi bizottság** vizsgálja.
- A **donor védelme** elsőbbséget élvez a vesére váró beteggel szemben.
- A donor saját döntése alapján bármikor **visszaléphet**.
- Műtét előtt végleges **keresztpróba** készül.

További információért kérjük, forduljon az illetékes transzplantációs centrum élődonoros koordinátorához.

AMENNYIBEN ÉLŐDONOROS FELAJÁNLÁST KAP

1.

A szándékot a **kezelőorvosnak kell jelezni**, aki az illetékes Transzplantációs Klinika élődonoros koordinátorához irányítja a beteg-donor párt. Megfelelő vércsoport-egyezés és előzetes keresztpróba esetén megszervezi a donorkivizsgálást, és közben tartja a folyamatot egészen a műtétig.

2.

A **donor egészségi állapotát** egy orvoscsoporth vizsgálja, aminek a jóváhagyása szükséges a műtét elvégzéséhez.

3.

Szükség esetén **etikai bizottság** vizsgálja a donor-beteg kapcsolatát.

4.

Amennyiben a vizsgálatok eredménye megfelelő, kezdődhet a **felkészülés**.

5.

Műtét előtt az adományozást **közjegyzői okiratba** kell foglalni. Ennek költsége visszatéríthető.

6.

Ügyeljen arra, hogy a műtéti **megfelelő testi-lelki állapotban** maradjon!

FONTOS!

Transzplantációs listára élődonoros veseátültetés előtt is fel kell kerülni!

ÚJRA SZERVEZÉS
ÚT A SZERVÁTÜLTETETT ÉLETHEZ

ÚjraSZERVEZÉS Alapítvány

Az alapítvány egy élődonoros vesetranszplantáltak által alapított szervezet. Érintettként hiteles információt nyújtunk az élődonoros transzplantáció folyamatáról. Beszélgethet velünk:

- az élődonoros transzplantációhoz vezető út állomásairól,
- a felajánlás és elfogadás nehézségeiről,
- arról, hogy milyen kérdések, akadályok merülhetnek fel a beteg és donor részéről.

Amennyiben élődonoros felajánlást kap vagy veseadományozáson gondolkodik, hívjon bátran minket!

TRANSZPLANTÁCIÓ UTÁN

Annak érdekében, hogy a beültetett vese minél tovább szolgálja az Ön egészségét, tartsa szem előtt a következőket:

FONTOS!

A **gyógyszerek** várható **mellékhatásai** egyéniek, nem mindig tartósak. A gyógyszeradagok csökkentésével a mellékhatások mérséklődnek, eltűnhetnek.

AMIT A TRANSZPLANTÁCIÓVAL NYERHET

SPORTOLHAT

Sőt! Ajánlott az aktív, mozgásban gazdag élet. A sporttal nyerhető közösségi élet és a sport pozitív élettani hatása bizonyítottan növeli a beültetett vese élettartamát.

DOLGOZHAT

A munka világába fokozatosan térjen vissza, főleg, ha fizikai munkát végez! A műtét utáni felépüléshez egy év táppénz jár a betegnek, és 6 hét táppénz a donornak.

UTAZHAT

Megfelelő higiénés körülmények között bármikor bátran utazhat.

GYEREKET VÁLLALHAT

Egy transzplantáción átesett nő szülhet gyermeket. Előzetes orvosi kontroll és gyógyszerátállítás szükséges, így a tervezett terhesség előtt mindenképpen egyeztessen kezelőorvosával.

KEVÉSBÉ SZIGORÚ DIÉTA

Nagyobb szabadság a folyadékfogyasztásban és az étkezésben.

A LEGFŐBB NYERESÉG A TELJES ÉLET ÉS A VISSZAKAPOTT TESTI ERŐ!

VIZSGÁLATAIM A TRANSZPLANTÁCIÓS LISTÁRA KERÜLÉSHEZ

Vizsgálat megnevezése	Időpont	Elvégeztem
1.	☐	☐
2.	☐	☐
3.	☐	☐
4.	☐	☐
5.	☐	☐
6.	☐	☐
7.	☐	☐
8.	☐	☐
9.	☐	☐
10.	☐	☐
11.	☐	☐
12.	☐	☐
13.	☐	☐
14.	☐	☐

Betegszervezetek listája:

- Magyar Szervátültettek Szövetsége
- Nemzeti Veseprogram
- Transzplantációs Alapítvány a Megújított Életekért
- Trappancs
- Újraszervezés Alapítvány

ÚjraSZERVEzés Alapítvány:

web: www.ujraszervezes.hu

e-mail: info@ujraszervezes.hu

fb.: www.facebook.com/ujraszervezes

Telefonszám: +36 30 949 8588

Adószám: 18736272-1-41

Készült a Magyar Nephrologiai Társaság szakmai támogatásával.

1. verzió. Lezárva: 2018.12.19.